

MAGNUSSON

Warsaw, February 20, 2019.

Jeremiasz Kuśmierz
Adwokat / Associate
T: +48 22 257 83 00
M: +48 784 328 524
E: jeremiasz.kusmierz@magnussonlaw.com

2019 NADCHODZĄCE ZMIANY W PRAWIE – NOWA USTAWA O ODPOWIEDZIALNOŚCI PODMIOTÓW ZBIOROWYCH

2019 UPCOMING LEGAL CHANGES – NEW ACT OF THE ACCOUNTABILITY OF COLLECTIVE ENTITIES

W dniu 11 stycznia 2019 roku, do Sejmu wpłynął Rządowy Projekt ustawy o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary. Projekt ma w zamierzeniu zastąpić dotychczasową, nieefektywną ustawę regulującą odpowiedzialność podmiotów zbiorowych. W trakcie rządowego etapu prac legislacyjnych projekt wzbudził liczne kontrowersje pośród przedsiębiorców i przedstawicieli biznesu. Choć proces legislacyjny jest jeszcze daleki od ukończenia, Ministerstwo Sprawiedliwości wydaje się być zdeterminowane, aby jak najszybciej doprowadzić do przyjęcia projektowanej regulacji. Projektowana ustawa może w istotny sposób wpłynąć na działalność podmiotów, które do tej pory nie wdrożyły jeszcze odpowiednio szczegółowych procedur zapewniania zgodności (tzw. *compliance*).

Co się zmieni?

Model odpowiedzialności. Projekt uniezależnia odpowiedzialność podmiotów zbiorowych (w tym m.in. spółek kapitałowych) od wcześniejszego skazania osoby fizycznej za popełnienie czynu zabronionego. Spółka ponosi własną, indywidualną odpowiedzialność za czyny zabronione popełnione w związku z prowadzoną przez nią działalnością, wskutek działania lub zaniechania organu lub umyślnego działania lub zaniechania członka jej organu. Ponadto, spółka może ponosić odpowiedzialność za czyny zabronione popełnione przez powiązane z nią osoby trzecie, w szczególności pracowników i osoby uprawnione do jej reprezentacji lub nadzoru, a pod pewnymi

On 11 January 2019 the Polish Government submitted to Parliament the draft *Collective Entity Accountability Act*, a new regulation intended to replace the prevailing ineffective act on the Accountability of Collective Entities. The draft has already been subject to public consultations at the governmental stage of the legislative path where it caused great turmoil among entrepreneurs and the business world. Although the Act is nowhere near complete, the Ministry of Justice seems determined to bring the new law into force as soon as possible. In its proposed form, the draft may have a significant impact on enterprises that have not introduced a high-level compliance standards into their businesses.

What Will Change?

Model of Liability. Under the proposed regulation, the criminal liability of a collective entity (such as a limited liability or joint stock company) is no longer dependent on the prior conviction of any individual perpetrator of a criminal offence. The company faces its own independent liability for any offence directly related to its business activity, committed as a result of actions or omissions of its corporate body or deliberate actions or omissions of a member of its corporate body. In addition, the company may be liable for offences committed by affiliated third-parties such as persons employed by the company, authorized for representation or supervision by the company or (under certain

MAGNUSSON

ul. Bielańska 12, PL-00-085 Warszawa, Polska, T: +48 22 257 83 00, F: +48 22 257 83 01

www.magnussonlaw.com

warunkami także podwykonawców spółki. Warunkiem odpowiedzialności za czyny popełnione przez powiązane osoby jest jednak to, aby czyn został popełniony w następstwie braku należytej staranności w wyborze lub nadzorze nad tymi osobami trzecimi lub takiej nieprawidłowości w organizacji działalności podmiotu zbiorowego, która ułatwiła lub umożliwiła popełnienie czynu zabronionego.

Wymagana należyta staranność. Spółka może uwolnić się od odpowiedzialności za czyny popełnione przez powiązane z nią osoby trzecie, jeśli wykaże, że jej wszystkie organy zachowały należyłą staranność wymaganą w danych okolicznościach w organizacji jej działalności oraz w nadzorze nad tą działalnością.

Ochrona sygnalistów. Projekt wprowadza przepisy, których celem jest prawna ochrona sygnalistów (tzw. *whistle-blowers*), tj. osób, które zdecydują się zgłosić nieprawidłowości w działaniu organizacji. Odpowiednie organy spółek są zobowiązane do podjęcia czynności mających na celu wyjaśnienie ujawnionych okoliczności oraz do zapewnienia sygnalistom ochrony przed dyskryminacją oraz innymi rodzajami niesprawiedliwego traktowania.

Jaka jest górna granica ryzyka?

Projekt zakłada, że spółka może podlegać karze grzywny w wysokości do 30 mln PLN, a jeśli popełnienie czynu zabronionego nastąpiło w związku z nieprawidłowościami zgłoszonymi przez sygnalistę, które zostały następnie zignorowane przez odpowiednie organy spółki, nawet do 60 mln PLN. W określonych przypadkach projekt pozwala na orzeczenie kary rozwiązania spółki lub na zastosowanie innych mniej dotkliwych środków karnych.

W przypadku stwierdzenia, że spółka nie ponosi odpowiedzialności za popełnienie czynu zabronionego, z którego jednak osiągnęła ona znaczącą korzyść majątkową, sąd będzie mógł orzec przepadek składników lub praw majątkowych przysługujących spółce, chyba że jej organy zachowały należyłą staranność w organizacji spółki i nadzorze nad jej działalnością lub chyba że z innych względów byłoby to niewspółmierne.

Jak się przygotować?

Z obecnego brzmienia projektu wynika, że podmioty inne niż mikro-przedsiębiorcy będą w praktyce zmuszone wprowadzić kompleksowe procedury zapewniania zgodności (tzw. *compliance*), w celu zapobiegania ryzyku niezachowania należytej staranności lub popełnienia czynów zabronionych oraz wprowadzenia podziału obowiązków pomiędzy organami i odpowiednimi pracownikami spółek. **W przypadku średnich i dużych przedsiębiorstw wymogiem stanie się powołanie osoby lub komórki organizacyjnej nadzorującej przestrzeganie przepisów i zasad regulujących działalność spółki (tzw. *compliance officer*).** Projektowana ustawa sprzyja rozwojowi dobrych praktyk w zakresie zapewniania zgodności w przedsiębiorstwach oraz zbliża polskie ustawodawstwo do powszechnie akceptowanych międzynarodowych standardów, wynikających z takich regulacji jak na przykład brytyjska ustawa *Bribery Act 2010*.

conditions) even subcontractors of the company, provided however that the offence resulted from negligence in the appointment or supervision over said third-parties or was caused by abnormalities in the management of the company which allowed or facilitated the committing of a criminal offence.

Required Due Diligence. The company may escape liability for offences committed by affiliated third-parties if it is able to prove that its corporate bodies acted with due diligence in the management and supervision of the company.

Protection of Whistle-blowers. The draft introduces provisions aimed at securing the legal position of whistle-blowers i.e. informers who report abnormalities in the functioning of the organization. The relevant corporate bodies of a company are responsible for verifying the reported information and must adopt measures protecting the whistle-blower from discrimination and unjust treatment.

What is the Bottom Line Risk?

Under the Act, the company may be subject to a fine up to PLN 30,000,000 and even up to PLN 60,000,000 for offences resulting from circumstances reported by a whistle-blower but disregarded by the company. In certain cases, the Act even allows for the dissolution of a company or the imposition of other less severe punitive measures.

Even if a company is not found liable for a criminal offence, it may still be subject to asset forfeiture if it significantly benefited financially from the offence, unless its corporate bodies acted with due diligence in the management and supervision of the company or such a measure would be incommensurate for other reasons.

How to Prepare?

In practice, corporate entities (other than micro-entrepreneurs) will be forced to introduce comprehensive compliance regulations addressing the risk of negligence or criminal activity in the organization and allocating responsibility of corporate bodies and relevant employees. **For medium-sized and large enterprises, entities will have to appoint a person or division supervising compliance with relevant laws (e.g. *compliance officer*).** Effectively, the draft encourages the development of good compliance practices and brings Polish legislation closer to commonly accepted international compliance standards, such as the *2010 UK Bribery Act*.